

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2015/2039 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 13ης Νοεμβρίου 2015

σχετικά με την ισοδυναμία του κανονιστικού πλαισίου της Νότιας Αφρικής για τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους προς τις απαιτήσεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 25 παράγραφος 6,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η διαδικασία που ισχύει για την αναγνώριση κεντρικών αντισυμβαλλομένων («CCP») εγκατεστημένων σε τρίτες χώρες, που καθορίζεται στο άρθρο 25 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012, έχει ως στόχο να δοθεί η δυνατότητα στους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας σε τρίτες χώρες, των οποίων τα ρυθμιστικά πρότυπα είναι ισοδύναμα προς εκείνα που καθορίζονται στον εν λόγω κανονισμό, να παρέχουν υπηρεσίες εκκαθάρισης σε εκκαθαριστικά μέλη ή τόπους διαπραγμάτευσης που είναι εγκατεστημένα/-οι στην Ένωση. Η εν λόγω διαδικασία αναγνώρισης και η απόφαση ισοδυναμίας που προβλέπονται σε αυτόν, ως εκ τούτου, συμβάλλουν στην επίτευξη του κύριου σκοπού του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012, ήτοι να μειωθεί ο συστημικός κίνδυνος, με την επέκταση της χρήσης ασφαλών και εύρωστων κεντρικών αντισυμβαλλομένων για την εκκαθάριση εξωχρηματιστηριακών παραγώγων, μεταξύ άλλων και όταν οι εν λόγω CCP είναι εγκατεστημένοι και έχουν λάβει άδεια λειτουργίας σε τρίτη χώρα.
- (2) Προκειμένου το νομικό καθεστώς τρίτης χώρας να θεωρηθεί ισοδύναμο με το νομικό καθεστώς της Ένωσης όσον αφορά τους CCP, το ουσιαστικό αποτέλεσμα των εφαρμοστέων νομοθετικών και εποπτικών ρυθμίσεων θα πρέπει να είναι ισοδύναμο με τις απαιτήσεις της Ένωσης όσον αφορά τους κανονιστικούς στόχους που επιτυγχάνουν. Σκοπός αυτής της αξιολόγησης ισοδυναμίας είναι, επομένως, να εξακριβωθεί ότι οι νομοθετικές και εποπτικές ρυθμίσεις της Νότιας Αφρικής διασφαλίζουν ότι οι CCP, που είναι εγκατεστημένοι και διαθέτουν άδεια λειτουργίας εκεί, δεν εκθέτουν τα εκκαθαριστικά μέλη και τους τόπους διαπραγμάτευσης, που είναι εγκατεστημένα/-οι στην Ένωση, σε υψηλότερο επίπεδο κινδύνου από εκείνο στο οποίο θα μπορούσαν να εκτεθούν οι δεύτεροι, από CCP που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας στην Ένωση και, συνεπώς, δεν δημιουργούν απαράδεκτα επίπεδα συστημικού κινδύνου στην Ένωση.
- (3) Η παρούσα απόφαση βασίζεται στο αποτέλεσμα των νομικών και εποπτικών απαιτήσεων που εφαρμόζονται στη Νότια Αφρική, και την καταλληλότητά τους για μείωση των κινδύνων στους οποίους μπορεί να εκτεθούν τα εκκαθαριστικά μέλη και οι τόποι διαπραγμάτευσης που είναι εγκατεστημένα/-οι στην Ένωση, κατά τρόπο που να θεωρείται ισοδύναμος με το αποτέλεσμα των απαιτήσεων που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 648/2012. Άρα, θα πρέπει, ιδίως, να ληφθούν υπόψη οι σημαντικά χαμηλότεροι εγγενείς κίνδυνοι στις δραστηριότητες εκκαθάρισης που πραγματοποιούνται σε χρηματοπιστωτικές αγορές που είναι μικρότερες από τη χρηματοπιστωτική αγορά της Ένωσης.
- (4) Σύμφωνα με το άρθρο 25 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012, χρειάζεται να πληρούνται τρεις προϋποθέσεις προκειμένου να κριθεί ότι οι νομοθετικές και εποπτικές ρυθμίσεις μιας τρίτης χώρας σχετικά με κεντρικούς αντισυμβαλλομένους που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας εκεί, είναι ισοδύναμες με εκείνες που καθορίζονται στον εν λόγω κανονισμό.
- (5) Σύμφωνα με την πρώτη προϋπόθεση, οι κεντρικοί αντισυμβαλλόμενοι που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας σε τρίτη χώρα πρέπει να πληρούν νομικά δεσμευτικές απαιτήσεις ισοδύναμες με τις απαιτήσεις που προβλέπονται στον τίτλο IV του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012.
- (6) Οι νομικά δεσμευτικές απαιτήσεις της Νότιας Αφρικής για κεντρικούς αντισυμβαλλομένους που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας εκεί αποτελούνται από τον νόμο για τις χρηματοπιστωτικές αγορές (Financial Markets Act, Act No. 19 — «FMA»), του 2012. Ο Γραμματέας Υπηρεσιών Κεφαλαιαγοράς (Registrar of Securities Services) («ο Γραμματέας») διαθέτει εκτενή σειρά εξουσιών για την εποπτεία, την παρακολούθηση και τη διερεύνηση των γραφείων εκκαθάρισης που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας στη Νότια Αφρική (licensed clearing houses — «αδειοδοτημένα γραφεία εκκαθάρισης»).
- (7) Στον FMA καθορίζονται τα καθήκοντα και οι απαιτήσεις που πρέπει να εκτελούν και να τηρούν τα γραφεία εκκαθάρισης. Ειδικότερα, βάσει του FMA, ο Γραμματέας χορηγεί την άδεια λειτουργίας αδειοδοτημένου γραφείου εκκαθάρισης, υπό την προϋπόθεση ότι ο αιτών πληροί τις απαιτήσεις του νόμου και συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στον FMA, μεταξύ άλλων στη μείωση του συστημικού κινδύνου και στη διασφάλιση του θεμιτού ανταγωνισμού, της αποτελεσματικότητας και της διαφάνειας στις χρηματοπιστωτικές αγορές της Νότιας Αφρικής. Προκειμένου να διασφαλίζεται η εκπλήρωση των εν λόγω απαιτήσεων, ο Γραμματέας μπορεί να επιβάλλει τους όρους που θεωρεί ενδεδειγμένους κατά τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας. Τα αδειοδοτημένα γραφεία εκκαθάρισης πρέπει να διεξάγουν τις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες κατά θεμιτό και διαφανή τρόπο και με τη δέουσα μέριμνα για τα δικαιώματα των εκκαθαριστικών μελών και των πελατών τους. Επιπλέον, σύμφωνα με τον FMA, τα αδειοδοτημένα

⁽¹⁾ ΕΕ L 201 της 27.7.2012, σ. 1.

γραφεία εκκαθάρισης πρέπει να συμμορφώνονται με τα διεθνή εποπτικά πρότυπα, συμπεριλαμβανομένων των αρχών για τις υποδομές των χρηματοπιστωτικών αγορών («PFMI»), που εκδόθηκαν, τον Απρίλιο του 2012, από την Επιτροπή Συστημάτων Πληρωμών και Διακανονισμού⁽¹⁾ και την Διεθνή Οργάνωση Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς («IOSCO»).

- (8) Βάσει του FMA, ο υπουργός Οικονομικών εξουσιοδοτείται να εκδίδει κανονισμούς για κάθε θέμα που απαιτείται ή επιτρέπεται να εξειδικεύεται από τον FMA ή κάθε άλλο θέμα αναγκαίο για την καλύτερη διαχείριση και εφαρμογή του FMA. Επιπλέον, ο Γραμματέας εξουσιοδοτείται, βάσει του FMA, να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την εφαρμογή και ερμηνεία του FMA και να λαμβάνει κάθε μέτρο που κρίνει αναγκαίο για την ορδή εκτέλεση και άσκηση των αρμοδιοτήτων ή των καθηκόντων του ή για την εφαρμογή του FMA.
- (9) Η αξιολόγηση της ισοδυναμίας των νομοθετικών και εποπτικών ρυθμίσεων που ισχύουν για τα αδειοδοτημένα γραφεία εκκαθάρισης θα πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη το αποτέλεσμα μείωσης του κινδύνου που διασφαλίζουν όσον αφορά το επίπεδο κινδύνου στο οποίο εκτίθενται τα εκκαθαριστικά μέλη και οι τόποι διαπραγμάτευσης που είναι εγκατεστημένα/-οι στην Ένωση, λόγω της συμμετοχής τους σε αδειοδοτημένα γραφεία εκκαθάρισης. Το αποτέλεσμα μείωσης του κινδύνου προσδιορίζεται, αφενός, από το επίπεδο του εγγενούς κινδύνου των δραστηριοτήτων εκκαθάρισης που πραγματοποιούνται από τον συγκεκριμένο κεντρικό αντισυμβαλλόμενο, το οποίο εξαρτάται από το μέγεθος της χρηματοπιστωτικής αγοράς στην οποία δραστηριοποιείται, και, αφετέρου, από την καταλληλότητα των νομοθετικών και εποπτικών ρυθμίσεων που ισχύουν για τους CCP, για τη μείωση αυτού του επιπέδου του κινδύνου. Προκειμένου να επιτευχθεί το ίδιο αποτέλεσμα μείωσης του κινδύνου, χρειάζονται αυστηρότερες απαιτήσεις μετριασμού του κινδύνου για τους CCP που ασκούν τις δραστηριότητές τους σε μεγαλύτερες χρηματοπιστωτικές αγορές, των οποίων το εγγενές επίπεδο κινδύνου είναι υψηλότερο από εκείνο για τους CCP που ασκούν τις δραστηριότητές τους σε μικρότερες χρηματοπιστωτικές αγορές, των οποίων το εγγενές επίπεδο κινδύνου είναι χαμηλότερο.
- (10) Το μέγεθος της χρηματοπιστωτικής αγοράς στην οποία ασκούν τις δραστηριότητές τους εκκαθάρισης τα αδειοδοτημένα γραφεία εκκαθάρισης είναι σημαντικά μικρότερο από εκείνο στο οποίο ασκούν τις δικές τους οι CCP που είναι εγκατεστημένοι στην Ένωση. Ειδικότερα, κατά την τελευταία τριετία, η συνολική αξία των συναλλαγών παραγώγων που εκκαθαρίστηκαν στη Νότια Αφρική αντιπροσώπευε λιγότερο από το 1 % της συνολικής αξίας των συναλλαγών παραγώγων που εκκαθαρίστηκαν στην Ένωση. Ως εκ τούτου, η συμμετοχή σε αδειοδοτημένα γραφεία εκκαθάρισης εκθέτει τα εκκαθαριστικά μέλη και τους τόπους διαπραγμάτευσης που είναι εγκατεστημένα/-οι στην Ένωση σε σημαντικά χαμηλότερους κινδύνους από ό,τι η συμμετοχή τους σε CCP που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας στην Ένωση.
- (11) Οι νομοθετικές και εποπτικές ρυθμίσεις που ισχύουν για τα αδειοδοτημένα γραφεία εκκαθάρισης μπορεί, ως εκ τούτου, να θεωρηθούν ισοδύναμες όταν είναι κατάλληλες για τον μετριασμό αυτού του χαμηλότερου επιπέδου κινδύνου. Οι πρωταρχικοί κανόνες που ισχύουν για τα αδειοδοτημένα γραφεία εκκαθάρισης, βάσει των οποίων απαιτείται συμμόρφωση με τις PFMI, μετριάζουν το χαμηλότερο επίπεδο κινδύνου που υπάρχει στη Νότια Αφρική και επιτυγχάνουν αποτέλεσμα μείωσης του κινδύνου ισοδύναμο με εκείνο που επιδιώκεται με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 648/2012.
- (12) Ως εκ τούτου, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι νομοθετικές και εποπτικές ρυθμίσεις της Νότιας Αφρικής διασφαλίζουν ότι τα αδειοδοτημένα γραφεία εκκαθάρισης που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας εκεί πληρούν νομικά δεσμευτικές απαιτήσεις ισοδύναμες με τις απαιτήσεις που προβλέπονται στον τίτλο IV του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012.
- (13) Σύμφωνα με τη δεύτερη προϋπόθεση, βάσει του άρθρου 25 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012, οι νομοθετικές και εποπτικές ρυθμίσεις της Νότιας Αφρικής όσον αφορά τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας εκεί, πρέπει να προβλέπουν αποτελεσματική εποπτεία των εν λόγω κεντρικών αντισυμβαλλομένων και επιβολή των απαιτήσεων σε συνεχή βάση.
- (14) Ο Γραμματέας εποπτεύει και επιβάλλει τη συμμόρφωση προς τον FMA. Ειδικότερα, ο Γραμματέας αξιολογεί ετησίως κατά πόσον τα αδειοδοτημένα γραφεία εκκαθάρισης συμμορφώνονται με τον FMA και τους εσωτερικούς τους κανόνες και διαδικασίες, καθώς και με τις οδηγίες, τα αιτήματα, τους όρους ή τις απαιτήσεις του Γραμματέα, που υποβάλλονται ή επιβάλλονται σύμφωνα με τον FMA. Ο Γραμματέας διαθέτει επίσης την εξουσία να ανακαλεί ή να αναστέλλει την άδεια ενός αδειοδοτημένου γραφείου εκκαθάρισης εάν αυτό δεν συμμορφώνεται με τον FMA, τους εσωτερικούς του κανόνες και διαδικασίες ή με οδηγία, αίτημα, όρο ή απαίτηση του Γραμματέα, που υποβάλλεται ή επιβάλλεται σύμφωνα με τον FMA, μεταξύ άλλων.
- (15) Ο Γραμματέας έχει την εξουσία να ζητεί πληροφορίες ή έγγραφα από τα αδειοδοτημένα γραφεία εκκαθάρισης και να διενεργεί επιτόπιες επιθεωρήσεις. Μετά την πραγματοποίηση επιτόπιας επιθεώρησης, ο Γραμματέας μπορεί, μεταξύ άλλων, να ζητεί από ένα αδειοδοτημένο γραφείο εκκαθάρισης να προβεί σε ενέργειες ή να απόσχει από κάποιες ενέργειες, με σκοπό την παύση ή την επανόρθωση μιας παρατυπίας. Μπορούν να επιβάλλονται κυρώσεις από τον Γραμματέα σε περίπτωση που ένα αδειοδοτημένο γραφείο εκκαθάρισης δεν υποβάλλει κάποιες πληροφορίες σύμφωνα με τον FMA. Επιπλέον, για να διασφαλίσει την εφαρμογή και τη διαχείριση του FMA, ο Γραμματέας μπορεί να εκδίδει γενικές οδηγίες ή οδηγίες που απευθύνονται σε συγκεκριμένη οντότητα.
- (16) Ως εκ τούτου, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι νομοθετικές και εποπτικές ρυθμίσεις της Νότιας Αφρικής όσον αφορά τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας εκεί, προβλέπουν αποτελεσματική εποπτεία και επιβολή των απαιτήσεων σε συνεχή βάση.

⁽¹⁾ Από την 1η Σεπτεμβρίου 2014 η Επιτροπή Συστημάτων Πληρωμών και Διακανονισμού άλλαξε την επωνυμία της σε Επιτροπή για τις Υποδομές Πληρωμών και Αγορών.

- (17) Σύμφωνα με την τρίτη προϋπόθεση, βάσει του άρθρου 25 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012, οι νομοθετικές και εποπτικές ρυθμίσεις της Νότιας Αφρικής πρέπει να περιλαμβάνουν ένα αποτελεσματικό ισοδύναμο σύστημα για την αναγνώριση κεντρικών αντισυμβαλλομένων που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας βάσει των νομικών καθεστώτων τρίτων χωρών («CCP τρίτων χωρών»).
- (18) Οι CCP που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας σε τρίτη χώρα, στην οποία οι νομοθετικές και εποπτικές ρυθμίσεις είναι ισοδύναμες με εκείνες του κανονιστικού πλαισίου της Νότιας Αφρικής, η οποία διαθέτει ισοδύναμες κανονιστικές ρυθμίσεις σχετικά με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και την καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, και στην οποία οι CCP υπόκεινται σε αποτελεσματική εποπτεία, μπορούν να παρέχουν υπηρεσίες στη Νότια Αφρική, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν λάβει άδεια λειτουργίας από τον Γραμματέα. Για τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας, ο Γραμματέας αξιολογεί την αίτηση χορήγησης άδειας, λαμβάνοντας υπόψη το κανονιστικό πλαίσιο της τρίτης χώρας, και μπορεί να λαμβάνει υπόψη τις πληροφορίες που παρέχονται από κάθε άλλη εποπτική αρχή, συμπεριλαμβανομένων των εποπτικών αρχών τρίτων χωρών. Εξάλλου, ο Γραμματέας μπορεί να απαλλάσσει τους CCP τρίτων χωρών από ορισμένες ή όλες τις απαιτήσεις που προβλέπονται βάσει του FMA. Ο Γραμματέας μπορεί να προβαίνει σε ρυθμίσεις συνεργασίας με ρυθμιστικές ή εποπτικές αρχές τρίτων χωρών, με σκοπό τον συντονισμό της εποπτείας σε συνεχή βάση και την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με κεντρικούς αντισυμβαλλομένους τρίτων χωρών οι οποίοι έχουν λάβει άδεια λειτουργίας σε τρίτη χώρα, όπου οι νομοθετικές και εποπτικές ρυθμίσεις είναι ισοδύναμες με αυτές του κανονιστικού πλαισίου της Νότιας Αφρικής, και οι οποίοι υπόκεινται σε αποτελεσματική εποπτεία στην τρίτη χώρα στην οποία έχουν λάβει άδεια λειτουργίας.
- (19) Παρότι σημειώνεται ότι η δομή της διαδικασίας αναγνώρισης που προβλέπεται στο νομοθετικό καθεστώς της Νότιας Αφρικής για CCP τρίτων χωρών διαφέρει από τη διαδικασία που καθορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 648/2012, θα πρέπει, ωστόσο, να θεωρηθεί ότι προβλέπει ένα αποτελεσματικό ισοδύναμο σύστημα για την αναγνώριση CCP τρίτων χωρών.
- (20) Μπορεί, συνεπώς, να θεωρηθεί ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 25 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012, από τις νομοθετικές και εποπτικές ρυθμίσεις της Νότιας Αφρικής σχετικά με αδειοδοτημένα γραφεία εκκαθάρισης που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας εκεί, και αυτές οι νομοθετικές και εποπτικές ρυθμίσεις θα πρέπει να θεωρηθούν ισοδύναμες με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 648/2012. Η Επιτροπή θα πρέπει να συνεχίσει να παρακολουθεί, σε τακτική βάση, την εξέλιξη του νομοθετικού και εποπτικού πλαισίου για τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους στη Νότια Αφρική, και την εκπλήρωση των προϋποθέσεων βάσει των οποίων εκδόθηκε η παρούσα απόφαση.
- (21) Η τακτική επανεξέταση των νομοθετικών και εποπτικών ρυθμίσεων που ισχύουν στη Νότια Αφρική για τους CCP που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας εκεί δεν θα πρέπει να θίγει τη δυνατότητα της Επιτροπής να διενεργεί ειδική επανεξέταση, ανά πάσα στιγμή, εκτός του πλαισίου της γενικής επανεξέτασης, σε περίπτωση που, λόγω σχετικών εξελίξεων, καταστεί αναγκαίο να αξιολογήσει εκ νέου η Επιτροπή την ισοδυναμία που χορηγείται με την παρούσα απόφαση. Η εν λόγω επανεξέταση θα μπορούσε να οδηγήσει στην ανάκληση της αναγνώρισης της ισοδυναμίας.
- (22) Τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση είναι σύμφωνα με τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Κινητών Αξιών,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Για τους σκοπούς του άρθρου 25 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012, οι νομοθετικές και εποπτικές ρυθμίσεις της Νότιας Αφρικής, που αποτελούνται από τον νόμο για τις χρηματοπιστωτικές αγορές (Financial Markets Act) και ισχύουν για αδειοδοτημένα γραφεία εκκαθάρισης που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας εκεί, θεωρούνται ισοδύναμες με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 648/2012.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Βρυξέλλες, 13 Νοεμβρίου 2015.

Για την Επιτροπή
Ο Πρόεδρος
Jean-Claude JUNCKER